СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 12. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 17. січня, 1927.

VOL. XXXV. No. 12. Jersey City, N. J., Monday, January 17. 1927. THREE CENTS

НОВА БУРЯ В КОНҐРЕСІ ПРОТИ УРЯДУ ЗА ПОЛІТИКУ В МЕКСИКУ Й НІКАРАҐВІ

ВАШИНҐТОН, 14. січня. — Нова дебата над мексиканською та нікараґванською політикою американського уряду вибухла в конґресі. В обох палатах конґресу цілий ряд сенаторів і конґресменів виголосив промови проти урядової політики. В палаті послів були промовці, які й обороняли президента, зате в сенаті піднялися лишень голоси критики.

Найважнійше з цілої дебати те, що отсе в перше в конґресі піднято в звязку з мексиканською ситуацією релігійне питанне. Підняв його сенатор Гефлин ,демократ, котрий закинув просто, що президент Кулидж пре до війни з Мексиком та що він у сім зглядi дається поводити підпольній аґітації, яка йде від римо-католицьких орґанізацій. Найбільше активности в тім зглядi має, після Гефлина, проявляти католицька орґанізація „Лицарів Колумба", котра мала навіть ухвалити на своїй конвенції збірку в сумі міліона долярів на сю ціль.

З огляду на те, що в промові Гефлина було богато звичайних протикатолицьких арґументів Клена, промова не зробила дуже великого враження. Більше зацікавленне викликали його слова, що римо-католицькі політики мали напирати свого часу на президента Вилсона робити збройну інтервенцію в Мексику, але Вилсон відмовився. Гефлин пробував получити аґітацію за війною з аґітацією за кандидатурою Ал. Смита, нюйорського ґубернатора, на уряд президента Злучених Держав.

Богато більше враження робили промови других сенаторів, як сенатора Гила й Ла Фолета, котрі не вмішуючи релігійного питання в дражливі межинародні справи, виступали проти всяких грубих виступів Злучених Держав у Мексику й Нікараґві. Всі промовці, що критикували уряд, підчеркували, що уряд розійшовся з настроєм краю, котрий є рішучо проти всякої оружної інтервенції в краях латинської Америки.

Сенатор Дил пропонував, щоби Злучені Держави віддали своє непорозуміннє з Мексиком під розсуд мировому судови. Сенатор Ла Фолет протестував найбільше проти того, що секретар стейту Келоґ дозволив собі назвати мексиканський уряд большевицьким. Сенатор назвав се просто брехнею та домагався від заграничного комітету сенату докладного розсліду політики уряду.

КОНҐРЕСМЕНИ ХОЧУТЬ ЗБОРОНИТИ УРЯДОВИ ЗРИВАТИ З МЕКСИКОМ.

ВАШИНҐТОН, 14. січня. — Конґресмен Мур, демократ з Верджінії та член комітету для заграничних справ, вніс резолюцію, яка зборонює урядови Злучених Держав зривати тепер через нафтові непорозуміння зносини з мексиканським урядом.

Конґресмен говорить у резолюції, що в Злучених Державах ведеться тепер „злочинна аґітація" довести до війни. Резолюція має на меті покласти край сій аґітації.

ЦЕРКВИ ЗАЯВЛЯЮТЬСЯ ПРОТИ ЗБРОЙНОЇ ІНТЕРВЕНЦІЇ В МЕКСИКУ Й НІКАРАҐВІ.

ВАШИНҐТОН, 14. січня. — Федеральна Рада Церков, що лучить у собі всі американські віроісповідання, кромі римо-католицького та жидівського, виступила з публичною заявою проти вживання оружа в полагоджуванню мексиканського й нікараґванського непорозуміння.

Подібна заява вийшла від уряду професорів американських колеґій та університетів.

БУДУТЬ РОЗСЛІДЖУВАТИ ПОЛІЦІЙНІ ХАБАРІ.

НЮ ЙОРК, 14. січня. — Мейор сього міста Вокер казав почати слідство над правдивостю закидів, піднесених урядом Американської Федерації Праці, що властителі шап платять поліції підчас кождого страйку хабарі після докладно установленого цінника, щоби стояти по стороні підприємців а проти робітників. Мейор загрозив тяжкими карами для полісменів, яким докажеться хабарництво.

ПОСИЛАЮТЬ ГОЛОС І ОБРАЗКИ ПО ФИЛЯХ „ТЕМНОГО СВІТЛА".

БОСТОН, Месечузетс, 14. січня. — На Месечузетськім Інституті Технольоґії виголосив професор Доналд Стакберґер, професор фізики, відчит про пересиланне голосу й образків невидимими світляними лучами. Прелеґент показав на великі можливости „темного (себто, для людських очий невидимого) світла". На будуче автомобілі можуть мати світла, які будуть освітлювати дорогу для шофера, а не будуть осліплювати шоферів других автів. При помочи відповідно спрепарованого шкла буде можна заслонитися від лучів сонця так, що хоча людина буде чути сонічне тепло, вона не загорить.

ЗУДАРЕННЄ ПОРОМІВ СЕРЕД МРАКИ НА ГУДСОНІ.

НЮ ЙОРК, 14. січня. — Серед сильної мраки, що залягла ріку Гудсона нині раненько, зударилися зі собою два пороми. Один пором в'їхав другому в бік та зробив в ньому велику діру. Мимо сього вода до порому не дісталася, бо діра була пробита понад поверхнею води. Ціла пригода скінчилася на страху серед пасажирів, яких однак усіх висаджено на беріг без найменчого покалічення. Зате річний пароxід Бронкс, що належить до міського уряду будівель, заблудив серед мраки на Іст Ривері та заплив на прибережну мілину, звідки його вже не можна буде добути.

Різдвяна Коляда для Рідної Школи.

Всі збірки на Рід ий Край, які переводимо в Америці з нагоди Різдвяної Коляди, призначені на Рідну Школу в краю, себто на поширення науки між нашим народом, на ту ціль, яка збудує кращу будучність нашому народови.

Тому повинні ми памятати на те, щоби:

В кождій місцевости, де тільки живуть Українці, була обовязково зорганізована й переведена в січни 1927 р. Різдвяна Збірка на допомогу Рідній Школі в старім краю та щоби та Різдвяна Коляда була вислана до краю через:

„Obyednanye", P. O. Box 411, Philadelphia, Pa.

НЕМА БЕЗРОБІТНИХ В ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 14. січня. — Французький премієр Поанкаре, у відповіди на напади соціялістів з приводу безробіття, заявив, що у Франції не можна говорити про безробіття, бо тут всего 20,000 безробітних, а по других державах число безробітних переходить міліон.

КАСУЮТЬ КАВАРНІ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 14. січня. — Новий республиканський уряд заводить всеще нові реформи. Тепер хоче скасувати каварні, яких повно по всіх турецьких містах і селах. Кажуть, що доперва та реформа готова викликати революцію, бо каварні є любим місцем сходин. Уряд касує їх, бо каже, що вони причиняються тільки до лінивства. Коли жінки в дома тяжко працюють, чоловіки пють каву, курять та балакають собі. Другі знова кажуть, що колиб не було каварень в Туреччині, не було би й турецької республики, бо при розмовах в каварнях запечатано на ділі султана і створено республику.

ДВОЄ УБИТИХ В ЦЕРКВІ.

Дня 7. грудня в Здолбунові, в часі Служби Божої, в місцевому соборі завалилася церковна стеля. Тому, що церква давно ремонтувалась, верхні карнізи, а рівнож і штукатурка відстали від склепіння. З присутніх двоє вбито й біля десяти осіб поранено. Як передають — церква має бути аж до остаточного ремонту запечатана владою.

ПОДАТКОВА ШРУБА.

Польське міністерство скарбу видало до всіх податкових урядів розпорядження, щоби, з огляду на високі ціни рільничих продуктів, стягали безпощадно податки, особливо ґрунтовий і доходовий. Залеглости в тих податках мають бути заплачені до нового року. Цей розпорядок не зносить заряджених полекш, однак полекші мають признаватися дуже обережно і тільки у випадках дійсної потреби. Уділені полекші в сплатах обовязують дальше.

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СТУДІЯ В НЮ ЙОРКУ.

Відомий наш композитор і музик М. Ґайворонський відчинив свою власну Українську Музичну Студію ім. Леонтовича, якої головним завданнєм буде піднесеннє нашої музичної культури серед нашої еміґрації в Злучених Державах.

Укр. Музична Студія веде не тільки школу навчання музики (усі области), але своєю бібліотекою буде задовольняти потреби хорів чи оркестр, буде видавати популярну музичну літературу, буде вести бюро в справах анґажовання солістів на концерти та приступить до орґанізування злучених укр. хорів і підготовки нових диригентів.

Головне бюро поміщене при 9 Сеят Маркс Плейс у Ню Йорку.

ХОРОШИЙ УЧИТЕЛЬ.

Учитель народньої школи в Луцьку, Маріян Сутний, хотів винайняти кватиру. Умовився за чинш на рік, але дав тільки завдаток і хотів заняти кватиру. Властителька помешкання, Жидівка, не хотіла його впустити. Тоді учитель покликав собі до помочі двох поліцаїв і якогось „колеґу". Властителька з родиною своїм криком стягнули Жидів з цілої вулиці, счинився крик, ґвалт. — Господиню й її родину при цьому сильно побили. Явився вартовий поліцай, який видно краще знав свої обовязки від попередніх, бо зараз привернув лад. Войовничий учитель з колеґами мусів одступити. — Кажуть, що той самий учитель на попередній кватирі не платив чиншу цілий рік. — А найкраще це те, що цілій історії приглядались учні того учителя та й також не вдержали язика за зубами. — Нічого собі учитель.

ПЕНЗЕЛЬ ДО ГОЛЕННЯ ПРИЧИНОЮ СМЕРТИ.

В Копенгазі (Данія) вмерло двох людий, між ними проф. Еллерман, наслідком ужиття пензлів до голення, зроблених з кінського волосіння. Стверджено, що на волосінню були бакцилі (заразки), які в зіткненню з кровю зарізаної шкіри спричинили затроєння.

ЗАЯВА ПОСЛА ЯКОБЕСКУ ПРО АҐРАРНУ РЕФОРМУ.

„Аврора" з 5. м. м. подає заяву парляментарного посла бесарабця Якобеску перед міністром державних маєтків про насильства і обманства бувшого ліберального правительства. Переведення аграрної реформи на ділі не було нічим иншим, як нечуваним обманством міліонів горожан, бо ліберали через свою краєву адміністрацію звели аґрарну реформу на нінащо, бо тим самим дідичам і боярам, в яких було відібрано землю, продали ту саму землю за пів-дурно. Така господарка веде до анархії. Бесідник подає цілу масу фактів про це, а головно підносить те, що страшна була панама з земельними наділами для офіцирів, які дістали в Бесарабії найкращі участки даром і продали їх зараз, не бачивши навіть тої землі.

Той самий депутат Якобеску, як доносить „Адивирул" з 4. м. м., підніс перед президентом міністрів питання про еміґраційні скандали з бесарабськими селянами і зажадав вироблення закону про покарання злочинців (між иншими і бувшого міністра ґен. Вайтояну), що обманули селян з виїздом до Америки. Селяни попродали за безцін в голодні роки землю, але не змогли виїхати, бо їх не пустили до Америки, хоча забрали від них гроші на дорогу ще в Румунії. Це найстрашніщі случаї обманства бесарабського населення румунськими пароходовими фірмами. Селянам мусить правительство повернути продану ними землю.

Злочин цей є для чужих народів найліпшим доказом на те, що терплять Українці в Бесарабії, бо еміґраційну акцію повело румунське правительство цілком обдумано, бо таким чином можна найлекше добитися своєї цілі, а це винародовлення Бесарабії від Українців.

НИЩАТЬ ПОЛЬСЬКІ ШКОЛИ.

Недалеко Ковна в м. Бобти литовська боївка підложила бомбу під польську школу, яка вибухла і знищила будинок. Жертв у людях не було.

ЯПОНІЯ ВИЗНАЄ КАНТОНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО В ХІНАХ

ТОКІО, 14. січня. — На нараді міністрів порушено справу японсько-хінських відносин. Реферував посол барон Шайдегара. В звязку з тим подають з достовірних жерел, що Японія змінить свої відносини до революційного хінського уряду в Кантоні і його визнасть як законний уряд Хін. Рішенне то запало на підставі інформацій, які подав М. Сабурі, який пертрактував з націоналістичним правительством в Кантоні. Заважило одначе те ,що Японія дуже богато втратила через припинену торговлю з Хінами.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ЩЕ НЕ РІШЕНА ЩО ДО ПОЛІТИКИ ЗГЛЯДОМ ХІН.

ЛОНДОН, 14. січня. — На конференції міінстрів не вирішено ще остаточного становища Великої Британії зглядом подій в Хінах. Уряд жде на інформації, які одержить від правительства других держав, бо вважає, що всі держави повинні поступати після одного пляну. Велика Британія не є заінтересована в Хінах політично, а тільки ходить їй о охорону британських економічних інтересів. Супроти того не буде вона мішатися в внутрішну боротьбу Хін, а тільки буде боронити життя і маєтку своїх підданих.

Висланник британського уряду Омаллей конферує знова з націоналістичним міністром закордонних справ Ченом і хоче довести до якогось порозуміння. А коли він радить, другі знова в місті Генков демонструють та витають 20,000-ною юрбою націоналістичного ґенерала, який в своїй промові підносить ненависть до чужинців.

Ситуація дуже важка і не диво, що британський уряд не може рішитися на ніякий рішаючий крок.

ЗЛУКА ДВОХ ВЕЛИКИХ ВІДЕНСЬКИХ БАНКІВ.

ВІДЕНЬ, 14. січня. — Через спекуляції повоєнного фінансового чародія Бозеля, директора Юніонбанку, одного з найбільших банків б. Австрії, дійшло до того, що Юніонбанк дійшов до банкротства. Вратовано хоч частину маєтку через злиття Юніонбанку з другим званим Боден Кредит Анштальт. Недобір виносить $11,500,000.

УМІРКОВАНИЙ ЛІВИЙ ПРЕЗИДЕНТОМ ФРАНЦУСЬКОГО СЕНАТУ.

ПАРИЖ, 14. січня. — Президентом сенату вибрано сенатора Павла Думе. Вибір був одноголосним. Думе був двічи міністром фінансів і є приятелем міністра закордонних справ Бріянда. Належить він до умірковaних лівих і його вибір є познакою, що більшість сенату є за ідеєю національного обєднання.

ПРИЛАПАЛИ НОВИХ ОБМАНЦІВ З АМЕРИКИ.

ПАРИЖ, 14. січня. — Париська поліція взялася енерґійно до дальших шукань за світовими обманцями в роді тих, що їх вчера прилапано, а які обманули ріжного рода людей на 5,000,000 франків. В той спосіб приарештувала вона Келлера, Давидсона і Мисс Томас, всі з Шикаґо, які мешкали в прекраснім апартаменті серед служби і люксусу і займалися цілими літами обманствами, яких жертвою падали рівнож і Американці. Поліція впала на слід великої міжнародної банди, яка жила по першоклясних готелях і оберталася серед богатих кляс, а жила виключно з обманств.

КОРАБЕЛЬ БЕРЕНҐАРІЯ ПЕРЕЙШОВ ВЕЛИКУ БУРЮ.

ПАРИЖ, 14. січня. — Подорожні, які прибули до Парижа з Америки, переїзджаючи океан на великім кораблі Беренґарія розповідають про страшну бурю, яка кидала подорожними в кабінах як трісками. Богато подорожних понесло значні ушкодження тіла і мали пообвязувані руки і ноги.

НЕ ГОДЕН СФОРМУВАТИ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ.

БЕРЛІН, 14. січня. — Міністер торговлі др. Курціюс, якому президент Гінденбурґ поручив зложенне кабінету міністрів, зложив свій уряд, бо не є в силі зібрати кабінет. Супроти цего міністеріяльна кріза в Німеччині треває далі.

СОВІТИ МОБІЛІЗУЮТЬСЯ.

МОСКВА, 14. січня. — Совітський міністер війни Ворошілов виголосив перед комуністичним конґресом московської провінції пламенну бесіду про небезпеку війни. Він підніс, що Англія продовжує горячково свою протисовітську політику, намагаючися ізолювати совіти та окружити їх самими ворогами. А далі говорив таке: Сусідні держави як Фінляндія, Естосія, Литва і Польща збільшили свої армії до міліона, а совіти не то, що не збільшили, але ще зменшили. Супроти цего треба, щоби комуністи взялися тепер до сильної пропаґанди в ціли освідомлення населення що до цеї небезпеки, яка йому грозить. А цею небезпекою є війна, яка цілком певно загрожує совітам вже сего року.

Мова Ворошілова була тільки доповненнем і вияснениeм поклику уряду до військової реєстрації. Всі чоловіки, річників 1893 до 1903 мають сейчас зголоситися до евентуальної військової служби.

При всякій нагоді складаймо жертви на Сиротинець-Захист Українського Народного Союза.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодинокє число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПІСЛЯ ВИБОРІВ ПО ВІДДІЛАХ

Вибори нових урядів по відділах Українського Народного Союза або вже покінчені, або вже на викінченню. За кілька днів по всіх просто відділах будуть урядувати нові урядники.

В котрім відділі перейшли старі урядники, там новий рік не приніс нової ситуації ні нової трудности. Інакше діється з тими відділами, в яких вийшли всі або майже всі нові урядники. В таких відділах нова ситуація, яка ставить перед певними трудностями членів, старих урядників, нових урядників, ба навіть головний уряд.

Возьмім наперед захованнє ново вибраного урядника. Коли ново вибраний урядник заховується гордо, бучно, поводиться з членами й перепавшими кандидатами грубо, коли він непотрібно наражає собі людий, з якими йому приходиться стикати, то кождий чейже зрозуміє, що се людина для товариства не така корисна, як сей урядник, що знає постояти за своє право, але рівночасно признасть кождому належну йому честь. Коли новий урядник прийме від усякого, головно від головного або старого відділового урядника всяку слушну увагу, такий урядник більше зробить для організації, як той, що всяку увагу буде вважати образою для себе.

Возьмім тепер старих урядників. Коли старий урядник, перепавши при нових виборах, показується ображеним, і на ріжні способи мститься на новім уряднику, здержує йому книжки, не дає йому ніяких інформацій, докучає, тощо, то він сим показує, що він не є карним членом організації, що він дивиться на організацію з особистого, а не товариського становища, що, словом, він не заслугував собі навіть на те, щоби бути урядником у попереднім році. Коли перепавший урядник відразу забуває всяку особисту уразу до ново вибраного урядника, віддає йому всякі книжки, дає йому всякі поради, вчить його своїм досвідом, то такий чоловік показується дозрілим членом суспільности, вартісним членом товариства. Такий член найбільше заслугує собі на те, щоби стати урядником при слідуючих виборах.

Те саме й з членами. Коли члени ставлять колоди під ноги новим урядникам, що вийшли проти їх волі, то вони показуються недозрілими членами організації, і такий відділ не буде розвиватися так, як розвивається той відділ, котрого кождий член помагає в роботі новим урядникам, без огляду на те, чи урядником вийшов той, кого він попирав, чи другий. При виборах член повинен давати голос на того, хто на його думку найліпший. По виборах треба попирати роботу вибраного урядника, бо лишень в такім случаю можна пізнати, чи він справді на сей уряд надається.

ГОЛОСИ ПРЕСИ.

ІСТОРІЯ ВЧИТЕЛЬКА ЖИТТЯ.

З приводу появи книжки д-ра Костя Левицького „Історія політичної думки галицьких Українців".

В послідних роках минулого століття появилась була національно-політична студія, яка зацікавила галицьких Українців своїм заголовком. Завдяки цьому заголовкови перший наклад книжки розійшовся дуже скоро. Товариші автора зверчулися до Івана Франка з питанням, що він думає про цю працю. Франко відповів: „Я скажу коротко. Автор знає, що буде, та не знає, що було й що є!"

Тими словами Франко хотів сказати, що політик, який не знає, що було і що є, не має права говорити про будуче.

Тому два місяці сиджу в одній редакції і розказуючи про якусь подію в австрійськім парляменті, сказав я, що Абрагамович зробив нам був раз незаби якого збитка. Один політичний референт одного політичного часопису перебиває моє оповідання питанням:

„Хто то був Абрагамович?"

Політик, бо політичний публіцист, котрий народну масу вчить політики і взагалі політично виховує народ — не знав, що Абрагамович був довгі літа послом в галицькім соймі і австрійськім парляменті, ще вісім років тому; що тут і там грав на перших скрипках специяльно в боротьбі проти Українців; що на становищи австрійського міністра для Галичини рішав абсолютно і невідклично про все те, що державне правительство чи державне законодавство в якій українській справі мусіло або не сміло зробити. Галицький політичний публіцист, котрий питає, хто був Абрагамович, бувби подібний до редактора політичного часопису в Москві, котрий спитав би: „Хто такий був Дзєржинський?"

Людьми, що не знають, що було, є всі инші публіцисти і політики з наймолодшої ґенерації. Як декотрий з них знає, що тепер є, то того, чого сам не пережив і на що не дивився власними очима, абсолютно не знає. Бо й відкиж має знати?

Нині кождий молодий всезнайко погорджує кождим о три дні старшим від себе і не питає старшого: „як то було за твоїх часів, чому так було?" З книжки не вичитає, бо історії нашого політичного життя від хвилі національного відродження ще ніхто не написав. Нема також мемуарів, котрі обіймалиби в цілій повноті бодай якийсь період нашої політики. Бігати до бібліотеки і вичитувати свої і чужі часописи бодай від 1848 року, це для нинішних ліпшезнайків за велика робота, ну і... пуста. Бо хто читавби нісенітниці писані „старими дураками!".

З цієї чи з тієї причини теперішне молоде покоління не знає нашої наймолодшої бувальщини. Не знає, а резонує і своїми резонами виховує народню масу. Ще пів біди, коли такий ліпшезнайко пише тільки про те, що буде. Але й є такі, що пишуть про те, що будьтоби було і з того роблять науку на будуче. Теревенять і пишуть нісенітниці не тільки про тих діячів, що вже зійшли з цього світа, але й в живі очі про тих, що ще ходять і тільки здвигаючи плечима вичитують „критику" своїх... гріхів. Фальшивим представленням подій минувшини фальшивою інтерпретацією фактів публіцистика вводить народ на безпуття, на фальшивий шлях в нинішній політичній роботі; бо з минулого дає фальшиву науку.

Не всі з молодої ґенерації публіцистів і політиків свідомо з білого роблять чорне; — буває, але це дуже рідко — що й з чорного біле. Є такі, котрі бувальщину малюють фальшиво не зі злої волі, а попросту тому, що тої бувальщини не знають. Щоби люди доброї волі не робили обговорюваних тут промахів, мусіли би дістати обєктивно написану і вичерпуючу історію нашого національного життя від хвилі нашого національного відродження. Пробу такої історії дає нам що лиш видана книжка д-ра Костя Левицького:

„Історія політичної думки галицьких Українців 1848—1914", (I. часть).

Коли побачимо, що книжка, хоч доведена до 1907 року, має тільки 432 сторін, то й подумати не можемо, що ця історія дає також подробиці і інтерпретацію подій. На таку історію обєм книжки за малий. Всежтаки, перекидаючи листок за листком, прочитуючи поодинокі партії, дивуєшся, що там така сила фактів. Ціла праця сконструована на комбінації споминів з документами; мемуарист скомбінувався з істориком. Свою карієру як громадянина автор зачав мабуть в році 1878, коли то він прийшов до незнаного йому Львова, „заблудив до Академического Кружка і став його членом". З тою хвилею в книжці автора зачинаються спомини. Автор пише про події, в яких сам був актором, які переживав як громадянин, які заобсервував власними очима і які знайшов в документах. Неначе вступом до цієї партії є робота історика-хроніста, котрий реєструє події від хвилі нашого національного відродженн. Ця партія книжки, хоч оперта головно на документах, і до певної міри також може мати претенсію до назви споминів, бо майже все те, що є в цій частині, автор міг чути і безперечно чув від старших діячів та їх учасників. Тодішне молоде покоління ще балакало зі старими і вслухувалося в їх оповідання.

В книжці д-ра Костя Левицького є скрупулятно зібрані всі первопочини нашого національного життя, основини всіх національних установ, початки всяких національно- і соціяльно-політичних думок, всі зміни правнодержавних установ і політичних „курсів" там в горі, котрі у великій мірі впливали на поступ, чи стаґнацію в життю нашої нації Книжка повинна бути в руках кождого, для кого наша бувальщина цікава. Постійним підручником вона мусить стати для всіх тих, що про ту бувальщину говорять, чи пишуть; для всіх тих, що глядячи в темну будучність силкуються розяснити її при помочи світла, яке дає нам не лиш наша програма, але й наша бувальщина.

Що нинішне покоління знайде в книжці богато цікавого і богато поучаючого, покажу на однім примірі: В 1889 р. в днях 9. і 10 марта радило в львівській ратушевій салі віче студентів всіх висших шкіл у Львові і в Дублянах. Віче було „довірочне". Запросини були підписані мною, Поляком Каспарком (нині нотар) і техніком Козловським. Секретарювали Евген Левицький і Вол. Охримович. За це віче викинули з університету мене і Каспарка. Сенат політехніки не хотів викинути Козловського. Зробив це аж на приказ цісарського намістника! Е. Левицький і В. Охримович дістали нагани і потратили стипендії. В моїм релеґаційнім декреті було сказане: „за устроєння студентських зборів поза мурами університету!" До нині я гадав, що мене справді викинули за сам факт скликання зборів не в мурах університету. Аж ось тепер, по 37 і пів роках, з книжки д-ра К. Левицького довідуюся, що це сталося на приказ... цісаря Франц-Йосифа!! Бо він президентови міністрів написав, що є „конечне і рішуче виступлення проти зборів студентів у Львові, та їх імпертинентських постанов".

Цей факт я навів не лише на те, щоби показати, що коли я сам про себе знайшов у книжці цікавий і важний, але мені незвісний факт, то тим більше цікавого і важного знайде покоління молодше від мене. Наведений факт також повчить нинішну ґенерацію, які трудноці, нині незвісні і просто незрозумілі, мусіли колись поборювати давні народні робітники. Не за програму збору, не за зміст промов, але за сам факт скликання довірочного збору за запрошеннями — викидали студентів з університету! I, risum tenealis! Такими дрібничками інтересувався, студентським збором денервувався і президентови міністрів приказував „рішучість" конституційний монарх Австрії!

Коли, студіюючи нашу бувальщину, молодше покоління пізнасть, які перешкоди ставлено нашому походови до кращої будучности, то в його душі скріпиться надія оконечної побіди. Скаже собі: „побороли ми давне, поборемо й нове". Закотить рукави до роботи і в половині дороги до мети не стане.

За книжку належиться авторови щира подяка, бо він виповнив дуже прикру прогалину в нашій літературі і в нашій публичній роботі. Надіємося, що на появу докінчення цієї цінної роботи не будемо довго ждати, та що вона обійме також послідні, небуденного, бо великого історичного значіння події.

В. Будзиновський.

ДО НАШИХ ПОКУПЦІВ.

Отсим повідомляємо наших Шан. Покупців, що книжок за посліплатою (C. O. D.) з засади нікому не висилаємо.

Книжок на кредит також не висилаємо.

На такі листи, в котрих є замовлення на якісь книжки, а нема долучених рівночасно гроший (або віродостойних чеків чи моні-ордерів) за замовлені книжки, відповідати не будемо.

Всякі книгарняні замовлення полагоджуємо лише за попереднім надісланнем належитости.

Книгарня „Свободи".

Василь Осухівський.

КОЛОМИЙКА.

Ой прислали із Варшави
Батяр та злодіїв,
Розмаїтих дармоїдів —
Ляцьких добродіїв.

Не пильнують свого носа
А чужого проса;
Прийде коса до покоса,
Буде ляшня боса.

Тоді підем, пане ляше,
З тобою гуляти;
Будем тебе вивертати,
Ногами топтати.

З твого носа буде кушка,
Ще потече юшка;
Ой притихнеш, вражий ляше,
Мов в осени мушка.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

Г. Мальо.

БЕЗРОДИНИ

Після німецької перерібки переповів В. В—р.

(10)

Нині не трівожила його зовсім нічна тишина; йому було так добре, так безпечно — майже так, як дома у старої Ганни.

Ілько зірвався ранесенько, бо журба о звірята не дала йому довго спати. Він знайшов своє мале товариство в найліпшім стані. Пси вискочили весело йому на зустріч, тільки Фрузя удавала, що ще спить твердо. Гнівалася на Ілька, що її не забрав до себе так, як попередної ночи. Ілько взяв її на руки і попестив, а вона старалася дати йому знаками пізнати, що радо перейшлабися по березі.

Оба матрози вже повставали і мили корабель. Вони спустили охотно місток, щоби Ілько дістався з звірятами на беріг.

Всею душею раділи зі свободи. Пси уганяли і скакали, Фрузя гойдалася на деревах, а Ілько звивався і бігав разом з ними.

Коли повернули, вже запряжено коні, щоби пустити корабель в дальшу дорогу. Ілько оперся о поруче і дивився в чисту воду, що здавалася то прозорою, то знов темною, відповідно до глубини, та до надбережних лісів і долин, котрі звільна минали.

Втім почув своє імя. Його кликав Артур, котрого що-йно винесли на дошці. — Чи ліпше спалося тобі нині, ніж вчора під голим небом? — запитав його весело, привитався з звірятами і казав подати їм снідання. Ілько мав снідати разом з ним і його матерію.

По сніданню сказала пані Фільдлянд (так вона називалася) до Ілька: — Тепер лиши нас обоє з Артуром самих, ми мусимо вчитися.

Ілько забрався здивований. Він ані не думав, що хорий Артур мусить вчитися. Він бачив, що мати сіла коло него і йому щось читала, а він мусів повтаряти; але здавалося, що чомусь ішло не зовсім добре.

— Ти знов не вмієш лекції, — говорила мати острим тоном.

— Але я старався вивчити, нарікав Артур.

— То вчися тепер ще раз.

— Мені дуже трудно. — Артур зачав плакати. — Я хорий, я не можу вчитися.

— Твоя голова не хора. — Коли не будеш вчитися, то будеш пізнійше неуком, простаком. Хочеш таким бути?

— Алеж, мамо! я справді не можу.

— Мусиш. Не смієш бавитися скорше з Ільком і звірятами, доки не вивчишся лекції.

Вона пішла до середини корабля, а Артур виняв книжку і пробував вчитися.

Ілько бачив, як він дивився довгий час уважно в книжку і вимовляв слова звільна, щоби добре собі затямити.

Опісля випала йому книжка з рук, а його очи звернулися то на птаха, що зносився понад ним, то на рибака, що закинув з човна свої сіти.

Ілько кивнув йому, щоби дальше учився. Артур засміявся і повтаряв дальше лекцію, але його взір покинув скоро книжку і опинився на голубім небі.

— Чи я міг би ся учити з тобою? — спитав Ілько, приступаючи несміло.

— О дуже радо, — кликнув Артур, — самому то так тяжко учитися!

Ілько недармо мав так терпеливого учителя, яким був Карльоні. З невтомною терпеливостю повтаряв він Артурови його лекцію. Він вказав йому, як уступ поділити на малі части і учитися нараз лише по трохи. Опісля казав йому все повторити, спершу малими розділами, опісля цілість так, що Артур аж плеснув з радости в долоні і закликав:

— Мамо, мамо, я вже вмію лекцію.

Мати прийшла. Артур здав свою лекцію без похибки.

— Мені поміг Ілько учитися! — закликав він радісно.

Пані Фільдлянд блиснули слези в очах; вона тим дуже журилася, що її син не міг, чи не хотів вчитися.

— О ти добра дитино, — промовила вона до Ілька, — будь же товаришом мому бідному Артурови.

Від тепер жилося Ількови дуже гарно!

На тім гарнім корабли минав йому день за днем дуже скоро: нічого йому не бракувало, він учився з Артуром, бавився з ним, приграваз йому, а вечером сидів разом з ним в огрітій скляній салі і прислухувався оповіданням його матери. Артур заприязнився з ним, а Ількови тяжко приходило розлучитися з ним і його матерію і нераз знимав його жаль, як згадав, що чим раз більше зближається час, коли увільнять Карльонього.

Корабель відпливав помалу що раз дальше від того місця, де його Ілько подибав. Тому питався Ілько нераз сам себе, як він відбуде тоту дорогу пішки. Вкінци відважився виявити свою обаву матери Артура.

— Ільку, ти не відійдеш, ти лишишся — просив Артур.

— Я буду просити твого пана, щоби лишив тебе з нами, — говорила його мати.

— А він буде мене дожидати, коли вийде з вязниці — запримітив Ілько.

— То я напишу до него і пішлю йому гроші на дорогу, щоби приїхав і зі мною умовився. Надіюся, що позволить тобі лишитися з нами.

В означений день вийшов Ілько на дворець на зустріч Карльоньому. Його серце било несупокійно. Вкінци заїхав потяг і в однім вікні показалася постать Карльонього. Звірята лишили Ілька і як шалені кинулися до давного пана.

— О, як ся маєте? Фіделіо, Зефіро, Мічоля, Фрузя! А як же тобі поводиться, хлопче? — привитав їх і погладив Ілька по голові.

Ілько не міг слова промовити. Його пан змінився дуже. Весєє його посивіло зовсім, висока його стать згорбилася, голос змінився, змяк.

— Деж мешкає тота пані, що хоче говорити зо мною? — питав Карльоні.

Ілько назвав гостинницю, в котрій пані Фільдлянд ждала на Карльонього.

— Добре. Заведи мене до неї! — Мовчки поступали улицями. Коли прийшли перед гостинницю, сказав Карльоні:

— Ліпше буде, коли ти заждеш, заким ми розмовимося.

Ілько волів би був чути тоту розмову Карльонього з панею Фільдлянд, але не смів його о се просити; тож усів собі слухняно на лавочці перед домом. Його серце било несупокійно Там на горі рішали про його долю.

Він ждав може з годину, доки Карльоні не вийшов. — Іди і попрощайся з панею — сказав понуро. — За чверть години мусимо звідси забиратися.

VII.

Ілько видивився на Карльонього.

— Що-ж, чи ти мене не зрозумів? Попрощайся і приходи, а скоро!

Пригноблений Ілько пішов на гору до пані Фільдлянд. Він застав там Артура дуже заплаканого, а його мати похилилася над ним і потішала його.

— Ільку, правда, що ти лишишся? — лебедів Артур.

— Алеж сину! він мусить слухати свого пана — заговорила мати, а потім сказала до Ілька: — Я була би тебе радо задержала, але твій пан не хоче тебе лишити. Надармо уживала я всяких способів, щоби його до того наклонити.

— О, то лихий, недобрий чоловік! — кричав Артур.

— Ні, — говорила пані Фільдлянд до Ілька, — злий не є певно твій пан. Але ти йому потрібний, він тебе полюбив, тому не хоче з тобою розставатися. Він говорив отверто і поважно, а я здумілася над його мовою. Він був колись певно чимось більшим, ніж вандруючим комедіянтом. — Люблю сего хлопця, — говорив він, — і знаю, що він мене любить. Прикрий час науки, який він проводить зо мною, придасться йому в життю певно більше, чим дармованнє, до якого у вас привикає. Він не може бути ніколи вашим сином, а я можу уважати його своїм сином. Я буду його вчити власними силами заробляти на себе, а се йому більше придасться, ніж забава з хорою дитиною, хоч би та дитина була ще раз так лагідною і доброю.

— Але я не хочу, щоби Ілько відходив — заводив Артур.

— Він мусить слухати свого пана. Але хто то знає, чи ми ще коли не зійдемося, чи тоді його пан не позволить йому лишитися при нас.

Ілько не міг слова промовити. Він обняв Артура, обцілував його і плакав: опісля впав до ніг пані Фільдлянд і дякував їй за її жичливість.

— Бідна дитино! — говорила вона і зворушена поцілувала його в чоло.

Він встав і пустився до дверий. — Я не забуду тебе ніколи, Артуре, ніколи, — сказав на прощаннє.

— Ільку, Ільку! — кликав Артур за ним; але Ілько його не чув, він був вже за дверима.

Він прийшов перед свого пана.

— Ходім! — промовив сей, — маємо нині ще добрий шмат дороги перед собою. — За чверть години були вони вже за місточком.

Ілько мусів тепер, так як давнійше, іти гостинцем побіч свого пана, все одно, чи дощ, чи погода, чи сухо, чи болото, мусів на представленню удавати дурня і приводити селян до сміху або плачу, часто був йому кусник сухого хліба цілою вечерою; але давнійше не здавалося йому тото життє так прикрим, як тепер по двомісячних вигодах. Він тужив не так за смачними стравами і мягоньким ліжком, як радше не доставало йому прихильного погляду, ласкавих слів Артура і його матери. Коли лежав вечером на твердій постели в якій гостинниці і пригадував собі, як то гарно жилося йому на краснім „Лебеди", як він бавився і вчився з Артуром, або прислухувався вечерами в скляній огрітій комнаті оповіданям матери Артура, тоді обертався з жалю до стіни і заливався гіркими слезами.

Одинокою потіхою в його журбі було се, що Карльоні був тепер для него богато лагіднійший і прихильнійший, ніж передше. Він не був і давнійше для него прикрий, але тепер проявлялась у него лагідність, якої не було передше слідно.

Часами, ідучи попри Карльонього, чув Ілько, як він говорив сам до себе:

— Я не міг інакше, так мусіло бути.

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ДР. НАЗАРУК ВЖЕ ВАС ВИКЛЯВ В КАНАДІ.

Вже давно писав я до Вас і не було би що такого цікавого й тепер Вам донести, як би не було попало мені в руки Різдвяне число „Канадійського Українця". Як знаєте, то до сього часу держався цей часопис що до церковно-народної боротьби в Америці певної невтральности і треба йому признати слушність, бо не що доливати до огню оливи, навіщо звідси, з Канади ще більше дразнити і так вже подразнену американсько-українську еміґрацію, коли ми маємо доволі своїх спеціально канадійських справ та клопотів.

Я Вам доносив про те, як то др. Назарук підсувався до ріжних канадійських ґазет і слав свої „дописи" з Дітройт, в яких нападав на тих, що йому в Америці нелюбі. Та тепер зайшла вже ціла і тим злочин неподібний до „Канадійського Українця" і вписує те, чого йому не дозволили писати в „Америці". Плюгавить всіх і вся на всі заставии. Погляньте на святочне число „Канад. Українця", а побачите, що в нім повно „Різдвяних лайок". Аж стидно, що би навіть на Різдво Христове не знайти в собі настільки звичайної людскости і хоч в той один день зложити уста до молитви а не до лайки і плюгавства. Та щож робити, така вже вдача в д-ра Назарука, він инакше писати не вміє.

Та всіх нас особливо одно зацікавило. Ніхто з нас нічого не чув, щоби когось виклинали в Америці. Бо треба би хиба з глуздів впасти, щоби виклинати людей, які з Богом зачинають конґрес і з Богом кінчають, які на нарадах навіть одного слова обидливого не допускають проти епископа, як показує протокол нарад, які Риму не торкають, ні віри і церковних догм, які зїзджаються з всіх кругів Америки, тратять нерви, час і гроші на те, щоби ратувати церкву, яку на очах всіх розсудних людей розбиває сам епископ на спілку з д-ром Назаруком.

І ні я, ні ніхто другий з нас навіть не припускає, щоби таке могло у Вас в Америці статися. І тому диває нас, чому це др. Назарук, який ціле життя розбивав церкву, висміяв віру і віруючих і заслугував на дійсне виклятте зі всякої церкви на світі а не тільки католицької, виклинає тут в Канаді на свою руку, справді „делікатно", але виклинає всіх тих провідників і народних діячів в Америці, що не хочуть дати себе запрягти в ляцьку шлию, що не годяться з політикою, яка розбиває нашу еміґрацію, плюгавить честь національних ґеніїв, або каже бачити наше спасение в московських ґенералах.

Я зазначую, що над тою справою довше розводитися не буду, бо це й так припустити годі, щоби щось подібного до виклятя могло наступити. Хоч по правді кажучи, у таких людей як др. Назарук або епископ Богачевський все можливе. Як у них Шевченко горлоріз, Драгоманів хаотик, а Франко поет бомбликів; коли вони виклинають таких ґеніїв безсмертних, яким вони не варта й пороху з їх чобіт обтерти, то по таких людях всього можна надіятися. Тільки одно мене диває, чому це др. Назарук перший виклинає. Таж це кпини над віруючими, щоби той, що не вірив і нищив віру, виклинав віруючих, які церкви побудували і їх хоронять до нині перед тою руїною, яка їм грозить з боку д-ра Назарука і епископа Богачевського, що на радість Польщі хочуть перед часом зліквідувати українське життє в Америці. А до того, яке це діло світським людям мішатися до таких прав? Хиба, що др. Назарук порадився з епископом Богачевським і оба вирішили: хай перший пускає виклятте др. Назарук анонімно через газету в Канаді а потім, як люде будуть сидіти тихо, вилізе вже й сам епископ Богачевський зі своїм виклятєм. І то можливе. Та Ви там лучше будете визнаватися в тих справах як ми тут в Канаді. Ми тільки Вам доносимо, що щось коло Вас коїться, про що може Ви самі не знаєте. Та як би там воно не було, Ви стійте твердо при своїм. Не бійтеся нічого. Світ вже бачив не тільки виклятих народних мучеників, але і проклятих народами, а навіть і самою церковною епископів.

Січовик з Торонто.

ЖЕРТВИ

зібрані на конгресі Українців католиків на потреби вибраного Комітету.

Зложили делеґати з слідуючих громад:

Altoona, Pa.	$5.00
Allentown, Pa.	5.00
Amsterdam, N. Y.	5.00
Akron, Ohio	5.00
Ansonia, Conn.	5.00
Auburn, N. Y.	5.00
Bayonne, N. J.	5.00
Bethlehem, Pa.	5.00
Clifton, N. J.	5.00
Coatesville, Pa.	5.00
Carteret, N. J.	5.00
Chester, Pa.	5.00
Detroit, Mich.	5.00
Elizabeth, N. J.	5.00
Herkimer, N. Y.	5.00
Jersey City, N. J.	5.00
Johnstonwn, Pa.	5.00
Mahanoy City, Pa.	5.00
McKees Rocks, Pa.	5.00
Minersville, Pa.	5.00
Minneapolis, Minn.	5.00
Mt. Carmel, Pa.	5.00
Nanticoke, Pa.	5.00
New Haven, Conn.	1.00
Newark, N. J.	5.00
New York, N. Y.	5.00
Pittsburgh, Pa.	5.00
Riverhead, N. Y.	5.00
Rome, N. Y.	5.00
St. Clair, Pa.	5.00
Shamokin, Pa.	5.00
Spring Valley, N. Y.	5.00
Watervliet, N. Y.	5.00
Wilmington, Del.	5.00
Yonkers, N. Y.	5.00
Monesen, Pa.	5.00
Wheeling, W. Va.	5.00
Glenline, Pa.	5.00
Chicago, Ill.	1.00
Utica, N. Y.	5.00
Cleveland, Ohio	5.00
Edvardsville, Pa.	5.00
Carnegie, Pa.	5.00
McAdoo, Pa.	5.00
New Kensington, Pa.	5.00
Cohoes, N. Y.	5.00
Hanover, Pa.	5.00
Wilkes Barre, Pa.	5.00
Perth Amboy, N. J.	5.00
New Britain, Conn.	5.00
Camden, N. J.	2.00
Hazleton, Pa.	5.00
Whippany, N. J.	5.00
Jersey City, N. J.	5.00
Bridgeport, Conn.	5.00
Ford City, Pa.	5.00
Philadelphia, Pa.	5.00

Кромі того зложили:

S. Jadlowsky	5.00
Luka Myshuha	5.00

Василь Бобрів (Смутний).

НЕДІЛЯ.

Лише годиночку назад
Замовкли пісні голосні,
Ще сплять сади рясні,
Пташки не гомонять —
А вже гуде до церкви дзвін,
Ідуть старі й малі,
Несуть свої жалі
У храм з біленьких хатин.

* * *

Пливе з солодкими пахами
За вітрами,
Ланами
Й гине десь між ліса стін
В тиші,
Глуші
Ранішний дзвін.

* * *

Затих, ущух, нема.
Світанкова тиша німа
Обняла мягко ранок.
Дзвін спочива,
Мовчить трава,
Над річкою тумани —
Прокинулись совани
Прокинулись савани
І потяглись в блакить
Молитву Богові творить.

20. VI. 23.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Укр. Тов. „Жіноча Рада".

Се товариство мало з осіннього балю дня 2. жовтня 1926 р. приходу $163.39. Росходу було $133.31. Отже чистого доходу було $30.08.

Дня 10. жовтня 1926 р. на представленню Укр. Тов. „Жіноча Громада" зібрано з цвітів $21.00.

Весь дохід з балю і цвітів призначено на санаторію для недужих письменників і Сиротинець для бідних сиріт в старім краю, котрий будується в Москалівці коло Косова. На сю ціль вислано з балю і з цвітів $50.00.

„Жіноча Рада" відбула свої річні збори дня 2. грудня 1926 і вибрано новий уряд: пані Ю. Богуцька предс., пані А. Дракоф, заст. предс., пані М. Гайова, кас., панна К. Трофімяк, секр. фін., пані С. Ковбаснюк, секр. рек., пані Н. Залужна, організаторка.

К. Трофімяк, секр.

ЗАМІСЦЬ СВЯТОЧНИХ ЖЕЛАНЬ.

От. Д. Добротвір з Майнерсвіл, Па., замісць висилки святочних желань переслав до Обєднання $10, а то $5 на Рідну Школу, а $5 на „Просвіту" у Львові.

Добр. П. Гаврилів з Перт Амбой, Н. Дж., переслав замісць святочних желань до Обєднання $5 на Рідну Школу а $2 на „Просвіту".

ЙОНКЕРС, Н. Й.

Збірка на краєві сироти.

В греко-католицької церкві св. Михаїла переведено збірку на бідні сироти в краю, а жертволюбиві вірні зложили $80, які відослано до Обєднання з призначенням на наші сироти в рідній краю.

КУРТИС БЕЙ, МД.

На памятник Франка.

Сестрицтво Неп. Зач. Пр. Діви Марії, від. 290 У. Н. Союза ухвалило на річнім мітінгу вислати з каси товариства $5 на памятник Франка, яку то суму переслано до Обєднання в Філаделфії.

ДІТРОЙТ, (ГЕМТРЕМК), МИШ.

На інвалідів.

Самостійне братство св. Михаїла в Гемтремк, Миш. зібрало $26.75 і вислало ту суму до Обєднання з призначенням для інвалідів в краю.

КЛІВЛЕНД, О.

З балю на Рідну Школу.

Сестрицтво Неп. Зачаття Пр. Діви Марії урядило баль, з якого чистий дохід виносив $28. Ту квоту вислано до Обєднання з призначенням на допомогу Рідній Школі в краю.

ВУДЛАВН, ПА.

Коляда школярів на Рідну Школу.

Слідуючі наші школярки ходили сього року з колядою на Рідну Школу в старім краю: Д. Карапін, А. Добош, В. Антонік, В. Ревть, М. Лаврик, Ю. Древна, М. Шпук, М. Бараник, М. Чиш.

Заколядовано $50.10, що на нашу малу місцевість являється значною сумою. Гроші вже вислано до Обєднання.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

Як діти йшли колядувати на Рідну Школу.

Неодин з трентонських українських громадян мав сегорічного Різдва гарну несподіванку. Відай кождий свідомий громадянин сподівався, що й сього року до нього загостять українські колядники, щоби зібрати жертви на якусь старокраєву народну ціль. Сподівалися тим більше того, що Обєднанне проголосило було, як звичайно, коляду на Рідну Школу. Сподівалися ми колядників, а все таки ми дістали несподіванку.

Най собі читачі Свободи представлять, яке вражіння зробили на мене колядники, коли з колядою звалилася в мою хату громадка маленьких американсько-українських школярів і школярок. Як маленькі соловейки, що виросли на чужій землі, заспівали старокраєві коляди, які мою думку перенесли в мить у старий край. Як відтак на мої, очевидно жартом поставлені запити, розщебеталися одно поперед другого: Ми колядуємо на Рідну Школу. Хибаж ви не знаєте, що се Рідна Школа, дядьку? Ми маємо школу в церковній галі, яку оплачують наші батьки й матері своєю працею. Такі школи удержує наш нарід і в старім краю, „поблик скулз" і „гай скулз". Та тут на вольній землі Вашингтона нам вільно удержувати свої школи, а там ворог лютий не дає нашим братям. Там їх за се переслідується, що вони школи хочуть, що вони хочуть учитися. Нам, що виросли на свобідній землі, віри не хочеться, щоби такі люди були на світі, але се певно правда, коли всі про се говорять, і люди, і батьки, і священик у церкві... Священик радив, аби ми пішли з колядою збирати гроші на школу для наших братів у старім краю. Він говорив нам, що хто помагає своїм браттям боротися проти ворога, проганяти його з рідної землі, робить Богу угодне діло. Хто гнеться під напасниками, то не лишень раб, але й нелюд, що поповняє смертельний гріх. Він пригадав нам на те, як Вашингтон загатив був ріку Делавер тілами тих, що боронили американському народови добути собі свободу. Бог милостив для тих, що борються проти несправедливости й гнету.

На мій запит, як вони вишлють гроші в руки Рідної Школи, діти відповіли: Ого, священик нам добре сказали, що ми маємо тут в Філаделфії організацію Обєднанне, яка посилає гроші туди, куди ми їм скажемо.

Не тяжко догадатися, що думка вислати діти з колядою на Рідну Школу показалася практичною. В сей спосіб діти завчасу набирають національного духа. Вони вяжуться з рідним краєм. тому й не диво, що на такий поклик місцевого священика української православної церкви зібрано на коляду пятьдесять долярів на Рідну Школу в старому краю. Сю суму сейчас переслано до Обєднання, щоби воно вислало її з другими збірками до рідного краю на Рідну Школу.

Василь Гасій.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На Народний Дім в Збаражи.

Товариство „Рада Збаража" подаючи дальший спис жертводавців, просить своїх краян не забувати на Народний Дім в Збаражи підчас свят і перевести збірку на докінчення сеї святині.

В касі товариства остає $197.79.

Дальші жертви зложили слідуючі: Дмитро Галиш 5 дол.; по 3 дол.: Василь Голубович, Олекса Майдан; по 2 дол.: Григорій Білов.

Занялися збіркою в Трой, Н. Й., Михайло Бучак і Олекса Заяць. Зложили по 5 долярів: М. Бучак, О. Заяць, В. Левкович, Л. Шеремета, Я. Шумовський; по 3 дол.: Д. Данилевич; по 2 дол.: С. Бомба, І. Литвин; по 1 дол.: Г. Бомба (ст.), Г. Бомба (мл.), М. Барабаш, А. Бачинський, Д. Мудрий, М. Жмурко, Ю. Березинський, М. Данилевич, Гр. Года, І. Тишко; М. Мазук 50 цнт.

ГАРКАВЕНКО В БОСТОН, МАСС.

Українці в Бостоні будуть мати в себе великого гостя. Славний український силач А. Гаркавенко буде боротися в Бостоні в четвер 20-го січня, в Гренд Опера Гавз, Довер і Вашингтон Стріт. Поч. о год. 8.15 вечер. Можна надіятися, що все українське громадянство прийде привитати Гаркавенка і подивляться, як Гаркавенко кладе на лопатки.

Архип Шкода.

ТЕРЕВЕНІ.

Ой чи знала тее мати —
Я того не знаю,
Тільки хлопа бідолаху
Тепер не вгадаю.

Захопили попи в руки,
Задурили баки —
Бува часто: до місяця
Бреше щось собака.

Гука ґазда: „Щоб ти виздих"
Лаються сусіди,
Але дарма: до місяця
Скаржить свої біди.

Ой, тай довго Америка
Є уже відкрита
Розчинила воротечка —
Ідіть до мене, діти.

Полетіли добрі люди
Долі тут шукати,
Настогидло у Европі
Жебраком блукати.

Як би лише добрі люди,
А то й ледащині,
Заманулося напитись
Свіжої водиці.

Розтріпавши Українців
Оберучів звісний
Заховався в Америку
Тихий та незлісний.

Перестав буть ґенералом,
Купує капусту,
До Києва повертати
Щось немає ґусту.

„Нове слово" — старі лати
Теж сичить по троху,
Наче пес той в холодочку,
Що кусають блохи.

„Українці-мазепинці
В око листку впали;
Задушилиб маленькими,
Як би предбачали.

Та вже добре доглядає
Прометей Вкраїну:
Тверді, міцні Українці
Немає їм спину.

Сидить Москаль у багнюці
Сорочку латає,
Україну непокірну
Лає, проклинає.

З боку Поляк примостився
Мапу ріже, крає
Зтиха брату хрестовому
Пісеньку співає.

„Ой, не сонечко червоне
„Нічку проганяє
„То хлоп клятий, непокірний
„Шабельку клепає".

„Ой негоже, пане-брате,
„Словянам" сваритись;
„Краще мирно, тихо, любо
„Добром поділитись".

Слуха тее Українець
Крутить мовчки вуса:
Підождіть, колись до вас я,
Ох і доберуся.

Не співай, Ляшок, а ліпше
Шукай ліс на карті,
А ти, Москаль шелудивий,
Плети добрі лапті.

У Московії все добре,
Тихо, як в могилі,
Навіть деякі заводи
Рух укоротили.

Там не роблять оттак клято
Як ми робим тута,
Бо скинули пролетари
Буржуазні пута.

Робітник гуля, мов пан той —
Робить головою,
Бо робити нема чого
Й одною рукою.

Усе добре й на Вкраїні,
Хліба більше родить,
Жиди віру покидали
Пішли в хлібороби.

Бож то треба обминути
Кризу еспортову
Треба далі будувати
Републики нові.

Тільки творчість уратує
ССР від краху;
Хто-ж підтримає, як не [ми то]
Того бідолаху.

Біда одна — ті брилянти
Треба скорій продати,
Бо не встигне Калініна
Нову сукню мати.

Милі, гарні „товариші",
Кличте еміґранта,
Вони і вас продадуть вже,
Не то діяманти.

Милюков або Филипів,
Струве перекінчик
Вам все зроблять, обличе
В золоті мизинчик.

Якщо згоди не найдете,
До мене зверніться,
Я пораю, як усім вам
Можна покажиться.

Ню Йорк, Н. Й., 10. І. 1927.

ЩО СКАЗАВ КОНКУРС СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА НА КИЇВЩИНІ 1926 РОКУ?

У серпні минулого року закінчився на Київщині конкурс с.-г-ва. Вже тепер є змога дати висновки про деякі його результати. Весь конкурс було побудовано на самодіяльности і творчій роботі самих господарств. У конкурсі брали участь 48 комун та колективів, 70 землегромад, 48 с.-г. кооперативів, 13. с.-г. гуртків, та 689 окремих господарств. Крім того, що громада допомагає будувати як житлові, так і господарчі будівлі, містки тощо, не мало ще с.-г. громад перейшло до занятих парів, до польового травосіяння та сапкових кормових культур. Особливо цікаві дані дав конкурс щодо ролі с.-г. колективів. 15% всіх колективних господарств дають населенню (заводське населення) племінний молодняк. Чимало колективів мають ще промислові підприємства, які обслуговують потреби селян. 10% колективних господарств зорганізувало громадські їдальні, дитячі будинки, дитячі ясла, майдани тощо. Є господарства, що мають прекрасно зорганізовані молочарські товариства з добре технічно устаткованими маслоробними заводами, що на всі 100% обслуговують потреби околичного селянства.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць грудень 1926 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	425.00	140.	52.29
2.	183.37	141.	20.82
3.	88.19	142.	114.79
4.	90.48	144.	73.42
5.	72.65	145.	54.08
6.	29.07	146.	87.34
7.	201.50	147.	354.17
8.	176.73	148.	14.05
9.	142.88	149.	56.80
10.	198.20	150.	31.26
11.	12.96	151.	64.19
12.	119.21	152.	69.98
13.	40.49	153.	21.83
14.	80.89	154.	46.02
15.	44.47	155.	360.20
16.	37.28	156.	77.24
17.	29.02	157.	48.37
18.	122.49	158.	27.53
19.	18.38	159.	75.44
20.	179.18	160.	95.88
21.	55.49	161.	97.95
22.	99.91	162.	56.44
23.	32.95	163.	104.69
24.	148.59	164.	46.24
25.	47.69	165.	121.71
26.	45.23	166.	18.52
27.	43.95	167.	43.66
28.	203.38	168.	145.60
29.	183.36	169.	44.06
30.	74.60	170.	209.57
31.	171.23	171.	51.56
32.	44.58	173.	26.50
33.	53.02	174.	43.16
34.	112.71	175.	119.73
35.	29.23	176.	47.67
36.	79.20	177.	84.46
37.	45.30	178.	40.37
38.	246.56	179.	197.28
39.	109.30	180.	8.63
40.	33.79	181.	141.17
41.	42.97	182.	126.38
42.	116.71	183.	237.42
43.	46.27	184.	8.53
44.	149.25	185.	80.59
45.	195.51	186.	69.36
46.	40.34	187.	59.07
47.	30.22	188.	24.13
48.	48.25	189.	32.69
49.	16.99	190.	11.10
50.	40.65	191.	74.78
51.	62.36	192.	70.78
52.	24.64	193.	162.21
53.	49.51	194.	20.46
54.	23.11	195.	40.08
55.	68.08	196.	49.78
56.	105.57	197.	40.81
57.	119.93	198.	66.07
58.	82.82	199.	11.26
59.	137.97	200.	90.48
60.	18.23	201.	59.99
61.	71.84	202.	34.26
62.	89.64	203.	116.35
63.	291.24	204.	75.01
64.	85.51	205.	24.49
65.	301.66	206.	355.92
66.	121.31	207.	51.90
67.	135.70	208.	37.69
68.	39.82	209.	152.99
69.	111.91	210.	45.92
70.	271.40	211.	117.94
71.	15.96	212.	25.81
72.	62.59	213.	308.80
73.	107.78	214.	47.02
74.	75.29	215.	40.25
75.	92.97	216.	44.46
76.	249.71	217.	339.50
77.	110.07	218.	276.98
78.	164.55	219.	59.93
79.	6.76	220.	141.45
80.	62.11	221.	334.97
81.	139.38	222.	31.21
82.	63.00	223.	184.70
83.	76.91	224.	13.88
84.	17.74	225.	35.51
85.	129.34	226.	19.86
86.	202.20	227.	70.05
87.	123.88	228.	44.64
88.	6.65	229.	229.57
89.	8.48	230.	220.23
90.	224.31	231.	63.71
91.	237.46	232.	66.90
92.	17.59	233.	63.35
93.	35.72	234.	147.20
94.	214.34	235.	127.24
95.	83.58	236.	84.78
96.	162.34	237.	188.89
97.	52.93	238.	77.22
98.	165.10	239.	202.49
99.	170.30	240.	15.44
100.	79.64	241.	74.10
101.	63.90	242.	139.60
102.	311.83	243.	117.05
103.	78.09	244.	34.84
104.	190.13	245.	141.13
105.	151.50	246.	40.30
106.	215.09	247.	245.13
107.	60.46	248.	53.06
108.	106.53	249.	31.87
109.	121.36	250.	22.80
110.	29.33	251.	138.44
111.	44.37	252.	63.37
112.	159.11	253.	69.19
113.	129.82	254.	128.67
114.	68.28	255.	70.22
115.	22.62	256.	28.45
116.	58.18	257.	2.76
117.	84.08	258.	32.91
118.	71.12	259.	154.83
119.	36.72	260.	28.20
120.	146.83	261.	29.76
121.	95.39	262.	40.42
122.	61.17	263.	54.17
123.	100.07	264.	19.36
124.	100.03	265.	43.93
125.	17.89	266.	94.71
126.	94.13	267.	41.77
127.	102.94	268.	46.15
128.	63.28	269.	48.71
129.	37.41	270.	167.33
130.	229.63	271.	38.22
131.	19.20	272.	8.95
132.	135.71	273.	87.57
133.	156.86	274.	151.35
134.	36.71	275.	74.56
135.	114.19	276.	399.28
136.	157.92	277.	69.78
137.	120.50	278.	55.00
138.	51.70	279.	9.58
139.	64.89	280.	112.90

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
281.	21.73	331.	29.80
282.	173.03	332.	68.93
283.	105.20	333.	90.78
284.	28.48	334.	85.56
285.	42.35	335.	34.71
286.	73.98	336.	141.09
287.	15.53	337.	9.15
288.	203.36	338.	258.08
289.	26.41	339.	70.91
290.	52.76	340.	19.03
291.	26.90	341.	67.54
292.	236.50	342.	157.04
293.	29.94	343.	18.31
294.	54.24	344.	32.49
295.	183.05	345.	103.53
296.	221.27	346.	24.02
297.	18.45	347.	59.38
298.	56.11	348.	14.02
299.	59.04	349.	46.99
300.	283.66	350.	66.03
301.	102.83	351.	50.10
302.	19.87	352.	44.05
303.	47.36	353.	15.55
304.	34.76	354.	35.36
305.	58.91	355.	55.68
306.	14.46	356.	26.95
307.	31.15	357.	38.40
308.	114.93	358.	15.92
309.	37.69	359.	33.53
310.	35.70	360.	37.35
311.	17.93	361.	187.60
312.	38.28	363.	127.12
313.	19.14	364.	202.70
314.	11.22	365.	123.18
315.	18.66	367.	233.95
316.	243.59	369.	170.16
317.	101.37	370.	220.77
318.	100.13	371.	94.92
319.	27.82	379.	71.15
320.	79.31	380.	26.88
321.	109.42	381.	30.76
322.	19.74	384.	105.41
323.	50.17	385.	230.76
324.	122.03	388.	179.86
325.	46.32	392.	18.37
326.	148.67	393.	26.18
327.	34.47	396.	89.35
328.	17.16	400.	48.53
329.	37.26	401.	32.34
330.	104.16		

З місячних вкладок старих родів обезп. $34,345.91

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
25.	9.22	167.	3.84
26.	8.30	177.	16.74
31.	6.38	195.	5.45
34.	2.10	217.	11.52
38.	3.55	218.	1.70
56.	3.53	221.	4.50
61.	4.77	229.	2.87
64.	2.16	237.	2.36
65.	4.00	242.	3.41
67.	2.07	245.	9.49
84.	1.96	246.	1.00
87.	1.87	266.	2.17
90.	3.46	268.	2.24
91.	2.14	276.	5.20
92.	2.04	281.	12.87
97.	13.06	284.	1.06
105.	3.38	309.	4.11
106.	6.04	323.	1.38
110.	9.92	332.	1.61
129.	4.83	333.	1.89
130.	6.64	338.	1.53
131.	1.72	350.	1.35
133.	3.93	357.	1.70
142.	2.16	359.	3.67
147.	3.63	385.	6.29
160.	8.86		

З місячних вкладок нових родів обезп. $231.67

Разом від членів	$34,577.58
Процент від моргечів	2,286.50
Процент від бондів	1,091.19
Процент з банків	2,763.00
Сплати моргечів	1,935.00
Сплати довгів	6,000.00
Сплати бондів	11,000.00
За офіси У. Н. С. до фонду резервового	600.00
Сирітські части по бл. п.:	
Андрій Фоца, в. 77	250.00
Данько Їж, в. 379	150.00
Катерина Крісто, в. 100	800.00
Іван Коваль, в. 218	200.00
Микола Шедні, в. 91	500.00
Ол. Ольшаницький, в. 99	650.00
С. Бояновський, в. 211	600.00
Разом	$63,403.27

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Павло Бойко, в. 246	500.00
Ілько Ковальський, в. 229	750.00
Андрій Фоца, в. 77	900.00
Данько Їж, в. 379	250.00
Проць Савчак, в. 78	500.00
Мих. Винницький, в. 39	750.00
Катерина Крісто, в. 100	1,000.00
Іван Коваль, в. 218	1,000.00
В. Шкабаницький, в. 196	446.00
Микола Курач, в. 34	225.00
Микола Пасічняк, в. 170	500.00
Мих. Бурдяк, в. 51	1,000.00
Іван Савран, в. 283	1,000.00
Йос. Ковалевич, в. 127	960.82
Іван Купчик, в. 1	1,000.00
Микола Шедні, в. 91	1,000.00
С. Бояновський, в. 211	1,000.00
О. Ольшаницький, в. 99	650.00

Запомоги з фонду запомогового:

Іван Сціжак, в. 3	75.00
Мих. Ленінський, в. 24	25.00
Михайло Брага, в. 32	75.00
Мих. Винник, в. 45	75.00
Стефан Кузмяк, в. 86	50.00
Марія Зелінка, в. 125	25.00
Іван Грін, в. 142	75.00
Теодор Винник, в. 90	50.00
Анна Бугай, в. 146	50.00
Іван Камінський, в. 159	75.00
Ст. Висвянський, в. 206	50.00
Мих. Василюк, в. 206	50.00
Йосиф Мадей, в. 221	50.00
Олекса Невойда, в. 235	50.00
С. Прислопський, в. 236	50.00
Мик. Павлечко, в. 274	100.00
Іван Німчук, в. 321	50.00
Анна Сорока, в. 339	50.00

Виплати з фонду сирітського по бл. п.:

Ілько Симчак, в. 2	136.25
Михайло Панько, в. 62	200.00
Іван Товт, в. 84 (ст.)	221.45
Йосиф Теплий, в. 63	500.00
Андрій Бафія, в. 354	500.00

Виплати з фонду народного:

Вас. Онишків, стипендія	500.00

Виплати з фонду адміністраційного.

Свобода за орган	3,871.20
Свобода за календар	4,002.30
Рент за офіса У. Н. С. до фонду резерв.	600.00
Платня гол. уряду	520.00
Бонди гол. урядників	300.00
За друки грамот	85.80
Оправа книг	19.35
Асекурація меблів офісових У. Н. С.	35.91
Видатки канцелярійні, почта, тел., експр. і ин.	45.54
Інвестиція готівки в моргечу	6,900.00
Разом	$32,894.62

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка в кінцем міс. листопада остала	$361,313.82
Прихід за грудень	63,403.27
Разом	$424,717.09
Розхід за грудень	32,894.62
Готівка з кінцем міс. грудня 1926 остає	$391,822.47

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	$391,822.47
Моргечі	785,672.50
Бонди	362.001.23
Реальність	19,500.00
Друкарня	10,000.00
Разом	$1,568,996.20

Стан довжний:

Фонд посмертний	$1,053.836.95
„ резервовий	248,901.00
„ запомоговий	53,786.81
„ адміністрац.	31,623.29
„ народний	5,294.59
„ конвенційний	13,002.45
„ сирітський	162,551.11
Разом	$1,568,996.20

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр;
Р. Слободян, г. фін. секр.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА
МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за місяць грудень 1926 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	23.18	175.	7.00
2.	13.50	176.	2.05
3.	12.82	177.	7.20
4.	2.70	179.	22.05
5.	6.75	181.	14.25
6.	3.60	182.	7.45
7.	26.85	183.	9.10
8.	11.48	187.	75
9.	20.25	188.	75
10.	4.05	189.	2.25
14.	1.80	191.	1.80
15.	6.55	192.	2.50
16.	5.20	193.	8.55
18.	9.90	196.	2.70
20.	9.20	197.	75
21.	4.75	198.	2.85
22.	15.75	200.	13.05
23.	1.80	201.	5.40
24.	15.30	203.	6.30
25.	1.15	204.	1.80
26.	1.15	205.	4.10
27.	2.70	206.	37.35
28.	22.75	207.	2.70
29.	13.05	208.	2.25
30.	8.10	209.	17.35
31.	27.00	210.	5.65
34.	13.75	211.	9.60
35.	2.95	212.	1.65
36.	50	213.	21.60
38.	23.90	214.	7.20
39.	6.07	217.	33.07
40.	2.70	218.	37.15
41.	2.55	219.	4.29
42.	9.00	220.	14.20
43.	2.50	221.	10.60
44.	21.83	223.	22.75
45.	12.60	224.	2.25
47.	2.30	226.	2.50
50.	6.10	227.	3.60
51.	1.60	228.	5.25
52.	75	229.	17,35
53.	4.95	230.	19.15
55.	6.30	231.	5.85
56.	18.00	232.	4.50
57.	7.45	233.	45
58.	9.50	234.	25.85
59.	13.50	235.	4.73
61.	5.18	236.	6.00
62.	7.00	237.	17.10
63.	27.25	238.	4.50
64.	6.55	239.	15.75
65.	31.30	241.	7.65
66.	4.28	242.	10.35
67.	13.28	243.	19.35
68.	2.50	244.	2.25
69.	4.50	245.	13.00
70.	28.35	246.	3.60
72.	10.00	247.	28.65
73.	7.43	248.	3.83
74.	3.15	250.	2.70
75.	16.00	251.	12.15
76.	26.77	252.	5.00
77.	8.32	253.	2.95
78.	3.15	257.	75
80.	6.35	258.	3.85
81.	6.30	259.	18.90
82.	5.85	260.	4.94
83.	10.80	261.	2.70
85.	12.15	262.	7.42
86.	7.65	263.	5.40
87.	14.85	264.	4.50
88.	90	265.	2.48
89.	2.05	266.	4.05
90.	80.30	267.	3.85
91.	23.20	268.	50
93.	2.93	269.	5.40
94.	14.20	270.	18.70
95.	6.00	271.	2.75
96.	14.20	273.	4.65
97.	4.50	274.	10.13
98.	7.00	275.	6.55
99.	20.95	276.	48.60
100.	5.65	278.	8.10
102.	23.40	281.	2.48
103.	3.85	282.	20.93
104.	20.70	283.	10.65
105.	12.85	284.	3.40
106.	4.30	285.	4.50
107.	3.20	286.	75
108.	8.10	288.	20.70
109.	12.85	289.	3.15
110.	90	290.	1.80
112.	14.00	292.	18.22
113.	5.40	293.	1.35
114.	7.00	294.	4.72
115.	25	295.	15.30
116.	9.70	296.	9.00
118.	3.60	297.	2.50
120.	13.95	298.	6.55
121.	12.15	299.	2.70
123.	6.08	300.	18.25
124.	15.55	301.	11.00
126.	2.25	302.	1.80
127.	9.45	305.	2.50
128.	5.65	306.	50
130.	6.50	307.	3.45
131.	2.05	308.	17.80
132.	20.95	309.	1.80
133.	9.00	310.	4.05
135.	6.30	312.	3.83
136.	14.40	314.	1.60
137.	17.33	316.	23.20
139.	2.95	317.	10.15
140.	80	318.	3.38
142.	9.45	320.	6.75
144.	2.50	321.	13.95
145.	1.65	323.	6.55
146.	6.53	324.	12.60
147.	42.97	326.	14.05
148.	5.65	328.	2.30
149.	6.98	330.	3.20
153.	3.60	331.	3.15
155.	49.50	332.	5.85
156.	8.10	333.	7.45
158.	1.80	334.	3.85
159.	8.33	335.	2.50
160.	12.85	336.	6.75
161.	5.90	338.	30.40
162.	5.65	339.	9.83
163.	9.00	341.	4.28
164.	2.50	342.	19.60
165.	5.50	343.	2.50
166.	1.58	344.	1.80
167.	2.95	345.	7.90
168.	17.55	346.	4.50
170.	11.95	347.	5.90
171.	25	350.	1.80
174.	4.35	351.	3.85

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
352.	5.00	369.	21.40
355.	3.83	370.	8.80
357.	3.60	371.	11.05
359.	1.40	379.	4.05
360.	4.50	380.	4.28
361.	9.10	384.	13.50
363.	17.55	385.	26.10
364.	13.28	388.	14.18
365.	12.40	396.	13.50
367.	11.25	401.	3.60

З місячних вкладок	$2,769.80
Процент з банків	114.54
Процент від моргечу	450.00
Сплата моргечу	200.00
Разом	$3,534.34

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Катерина Кіч, в. 126	200.00
Анна Гаврищків, в. 243	346.00
Стефан Сивук, в. 6	22.00
Марта Гречух, в. 181	400.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Платня помічних сил	240.00
За переплет книг	16.35
Видатки канцелярійні	15.94
Разом	$1,240.29

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. листопада остала	$41,770.31
Прихід за грудень	3,534.34
Разом	$45,304.65
Розхід за грудень	1,240.29
Готівка з кінцем міс. грудня 1926 остає	$44,064.36

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$44,064.36
Моргечі	46,600.00
Разом	$90,664.36

Стан довжний:

Фонд посмертни	$68,604.21
„ адміністрац.	22,060.15
Разом	$90,664.36

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр;
Р. Слободян, г. фін. секр.

ДО ЮВИЛЕЮ КІНОТЕАТРУ.

З нагоди 30-ліття кінотеатру французські газети розписуються широко про перші представлення в Ліоні і Парижі. Тодішні „живі образи", то були дрібні фільми, кілька метрів довгі, що зображали нескомплікований рух і комічні сцени. Фільми були без початку і кінця, фільмова стяжка була так склеєна, що все повторювалася. Публика не могла надивуватися, коли приміром бачила на полотні жінку, що підніма до уст філіжанку, а комічні сцени викликали атаки сміху. Ті фільми пішли потім до мандрівних буд і до варієте, бо новий винахід уважали тоді ще як свого рода маґічну штучку. Поза Францію дісталися фільми вперше на ярмарки і базари і там здобули велику популярність. Але небагом зрозуміли велике значіння кінотеатру, що утривалював рух, а передовсім людські рухи. Спочатку фотографували пантоміми з цілим театральним апаратом, мальованими кулісами і т. п. Скоро зачали фотографувати також природу, гротески. Постепенно почали витворювати поважніщі фільми, але їх треба було пояснювати глядачам. Біля полотна стояв „товмач", що водив палочкою по фільмі і уватами пояснював або „доповнював фільм більше або менше дотепними жартами". Того товмача й. окличника мало котрий з аматорів мувіз-пікчерів памятае. Нині кінотеатр є потугою, мешкає в палатах, заселює цілі міста (пр. Голівуд, або німецьке підприємство „Уфа"), затруднює сотки тисяч людей. Повстав великанський фільмовий промисл, а розвиваеться безперервно під технічним як і мистецьким оглядом.

— Господиня (до служниці): Горпино, що ви там маніпулювали коло барометра?

Служниця: Я пересунула вказівку на погоду, бож я нині виходжу на прохід.

ЖАРТИ.

Підчас великої французької революції келії страшної історичної вязниці „Консієржері" були переповнені жертвами терору. Навіть і сусідний готель перемінено на вязницю. За часів Робеспера ніодно ліжко не було свобідне, а все заняте і то щодня новим арештантом. Лікар приходив щодня, але лише для формальности. На доказ вистарчить така пригода: Раз лікар підійшов до одного з хорих, приглянувся йому і каже:

— О, видно, що ви краще почуваєтеся, як учора.

— Так, горожанине лікарю— відповідає вязничний дозорець. Хорий почувається значно ліпше, але то не є тойсам пацієнт. Тамтой згинув учора на ґільотині.

— Коли так, то дайте йому вивару з ромену, — сказав на те лікар.

—o—

Калькуляція.

В гостинниці обурився гість: „Якжеж то, я зїв лише одну ніжку з курки, а ви мені почислили як за цілу курку?!"

— Так, пане, прикро мені, але в нашій гостинниці так калькулюється, — каже вейтер.

— Ну! то ще щастє, що я не казав подати собі волової печени!

—o—

На зборах.

Бесідник: „Той, хто уступає, коли бачить, що правда не по його боці, то розумний чоловік. Але хто уступає тоді, як по його стороні правда, то той...

Голос на салі: Напевно є жонатий.

Краще пізно, ніж ніколи.

— Скажи мені, чому ти властиво женився зі мною?!

Чоловік: То тепер і ти вже дивуєшся цьому?!...

—o—

Шеф фірми до субєкта, що не дуже чемно обійшовся з гостем:

— Памятайте, що кліент все має рацію.

— Добре, власне той пан перед хвилею сказав, що ми є обманці.

—o—

— Є чимало книжок із порадами, як ратувати чоловіка в нещасливій пригоді, заки прийде лікар.

Молодий лікар: Але, на жаль, нема книжки, яка радила би, як лікар має ратувати собі життя, коли до нього не приходить ніякий пацієнт.

—o—

Один із слонів у цирку став кашляти. Директор казав цирковому сторожеві, щоби дав слоневі випити фляшку віскі.

— А що, як почувається слон, Седлі? — спитав деректор сторожа на другий день.

На це сторож: „Седлі вже здоровший, але всі инші слони зачали кашляти".

—o—

В однім місті купив хемік у якогось купця пів фунта перцю. Розслідив перець хемічно і переконався, що там було на половину пороху. Дав до часопису оголошення, що коли купець до 24 годин не пришле йому стільки правдивого перцю, що дав був пороху — оголосить його назвище в часописі. Шість годин пізніще всі купці з того міста прислали хемікові по пів фунта правдивого перцю.

—o—

Ще як прогібіції не було, здибаються два прохожі, один на одного глядить бішено, а потім один із них каже:

— Ти пяна свине!

Другий відповідає:

— Ти дурню вісімнацятий!

На те „пяна свиня" каже:

— Бачите, я тепер іду до дому, пересплюся і завтра вже не буду пяною свинею. А ви ціле своє життя останетеся дурнем!

—o—

— Де ростуть помаранчі? — питається учитель малого Івася.

— В Мілера в шторі.